

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף טז עמוד א

 רבי אליעזר	רבי אליעזר סובר כמו רבי מאיר רבי אלעזר	לטמא אחרים לא כן	 רבי מאיר	דעת כולם משקים שספק נטמאו-	חכם רבי מאיר רבי יהודה רבי יוסי ורבי שמעון
 רבי יוסי בן יועזר איש צרידה	רבי אלעזר רבי אלעזר	אוכל-מטמא, כלים לא מטמא.	 רבי שמעון	טמאים	רבי יוסי
 רבי	רבי אלעזר רבי אלעזר	רבי נחמן בר יצחק יצחק	 רבי יוסי		 רבי יוסי

שואלים-לדעת **רבי אלעזר** יש למשקים טומאה בכלל?
 הכוחת **רבי אלעזר-מרבי יוסי בן יועזר איש צרידה** לדעת **שמאל** אין שאלה והסיבה ארבה ששמו איל קמצא-טהור וכן נזלים של בית המקדש-דם של קרבנות-טהור?
 לדעת **רב שאמר** אומר **רב נחמן בר יצחק** שואלים-הלשון טהור לגמרי קשה?
שרב אמר כדברי **רבי מאיר** ואינו סובר כך. וכן קתני-אומר שהוא סובר כך.

ספק משקין ליטמא - טמא, לטמא אחרים - טהור, דברי רבי מאיר; וכן היה רבי אלעזר אומר כדבריו. רבי יהודה אומר: לכל טמא. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: לאוכלין - טמאין, לכלים - טהורין.

וסבר רבי אלעזר משקין אית להו טומאה בעולם? והתניא, רבי אלעזר אומר: אין טומאה למשקין כל עיקר. תדע, שהרי העיד (יוסף) +מסורת הש"ס: [רבי יוסי+] בן יועזר איש צרידה על איל קמצא דכן, ועל משקין בית מטבחיא דכן. הניחא לשמואל, דאמר: דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן יש להן - שפיר. אלא לרב, דאמר דכן ממש - מאי איכא למימר? - אמר רב נחמן בר יצחק: אחדא. - והא כדבריו קאמר דנפיש, ועוד: והא וכן קתני! קשיא.

הסבר א' (לעיל)+ב' דף ט"ז עמוד א' מסכת פסחים גמרא - פרק ראשון - דעת רבי אלעזר ומחלוקת רב ושמאל טהרת משקים בבית המקדש

רב	נימוק רב-טומאת נזלים	שמאל	נימוק שמאל-טומאת נזלים
רב	משקים טהורים ואינם מטמאים	משקים טהורים אבל מטמאים	מהתורה -וטיהרו רק נזלים בית מטבחיים עצמם.

 רב	רב שישא בריה דרב אידי	רב פפא	רב הונא בר חיננא
 הסבר דעתו של שמאל	 רב שישא בריה דרב אידי	 רב פפא	 רב הונא בר חיננא

כאשר תלך **רב פפא**-תשאל: שנוזלים טומאת משקים לעצמם מהתורה! לטמא אחרים! מחכמים! לכל הנוזלים פרט לבית המטבחיים. לא מטמאים-הרי כתוב: והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל?
 עונה **רב שישא בריה דרב אידי** שואל **רב פפא** תוצאה אולי זה נחשב רביעי בקודש? רביעי בקודש-לא נקרא טמא, זה נקרא טמא? קשה שואלים-ובל שואלים?
 משקה...יטמא דהיינו טמא ומטמא? יטמא=מכשיר לקבל טומאה. זה כבר נאמר: מכל האוכל...?
 תשובה-פסוק צריך תלושים מחוברים אחד לתלוש פסוק לכל אחד. תלוש-מעיד על חשיבות נמצאים במקומם ולכן ואחד למחובר. אז כן, מחובר לא. חשובים, תלושים לא. שואלים תשובה שואלים

חלק א' (לעיל)+ב' במסכת פסחים דף ט"ז עמוד א'

נופא, רב אמר: דכן ממש, ושמאל אמר: דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן. רב אמר דכן ממש, קסבר: טומאת משקין דרבנן, וכי גזרו רבנן - במשקין דעלמא, ובמשקין בית מטבחיא לא גזרו. ושמאל אמר: דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן. קסבר: טומאת משקין עצמן דאורייתא, לטמא אחרים - דרבנן. וכי גזרו רבנן - במשקין דעלמא, במשקין בית מטבחיא - לא גזרו. וכי לא גזרו רבנן - לטמא אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן. אמר ליה רב הונא בר חיננא לבריה: כי עיילת לקמיה דרב פפא, רמי ליה: מי אמר שמואל דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן, קרי כאן והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל! - אמר רב שישא בריה דרב אידי: מידי דהוה ארביעי בקדש - מתקיף לה רב פפא: רביעי בקדש - לא איקרי טמא, האי - איקרי טמא! קשיא. תא שמע וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא! - מאי יטמא - הכשיר - הכשיר? - מרישא דקרא שמעת ליה מכל האכל אשר יאכל וגו'! - חד בתלושין וחד במחוברין. וצריכי, דאי אשמעינן בתלושין - משום דאחשבינהו, אבל מחוברין - אימא לא. ואי תנא מחוברין - משום דקיימי בדוכתייהו חשיבי, אבל תלושין - אימא לא, צריכי. תא שמע: אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור! - מאי יהיה טהור - טומאתו. ותלושין מי מכשירין? והאמר רבי יוסי רבבי חיננא: משקין בית מטבחיא, לא דיין שהן דכן - אלא שאין מכשירין! - תירגמא על דם. דאמר רבי חיננא בר אבא אמר רבי יוחנן: מנין לדם קדשים שאינו מכשיר - שנאמר על הארץ תשפכנו כמים, דם שנספך כמים - מכשיר,

פסוק: אך מעין ובור ..טהור ונוגע טהור ומים תלושים מכשירים לטומאה? והרי **רבי יוסי ברבי** בבבלתם יטמא-תוצאה מים מטמאים? מטומא **חיננא** אמר שנוזלים של בית מטבחיים טהורים וגם לא מכשירים לקבל טומאה?
 תשובה-מדובר רק על דם כפי דברי **רבי חיננא בר אבא** בשם **רבי יוחנן**-דם קודשים לא מכשיר לטומאה מהפסוק: על הארץ תשפכנו כמים, דם שנספך של חולין-מכשיר, של קודשים שמזים במזבח-לא מכשיר.

תוספות מסכת פסחים דף טז עמוד א

קשה במה חולקין כיון דר' יוסי אליבא דרבי עקיבא אומר וכו' אינו מודה ר' מאיר דלר' עקיבא משקין לטמא אחרים דאורייתא הא ר' עקיבא דריש בהדיא יטמא יטמא בההיא דבו ביום דרש ר' עקיבא ות' ה"ר יוסף מירושלים דסבירא ל' לר' מאיר דיטמא דכתיב גבי משקין היינו הבשר ומשקה דמקבל טומאה נפקא ליה מדדריש ר' עקיבא גבי חולין יטמא דשני עושה שלישי ובחולין לכ"ע אין אוכל מטמא אוכל שלישי ע"כ היינו משקין. בשלמא לשמואל דאמר דכן מלטמא אחרים - אף על גב דרבי אלעזר קאמר אין להן טומאה כל עיקר היינו משום דקאי בת"כ אמילתיה דר' שמעון דאמר לאוכלין טמא כלים טהור. חד בתלושין וחד במחוברין - והא דכתיב (ויקרא יא) וכו' יותן מים על זרע הא אמרינן בפ"ב דחולין (ל' לו: ושם) דחד במת וחד בשרץ וצריכי וכיון דגלי לן קרא בחד מינייהו דאין חילוק בין תלושין ובין מחוברים ה"ה באידך ומחוברים פ' ריב"א דבשעת חיבורן נדבקו באוכל

רש"י מסכת פסחים דף טז עמוד א

ספק משקה ליטמא טמא לטמא אחרים טהור - כשנולד ספק במשקה בתחילת טומאתו, כגון טמא שפשט רגלו במשקין טהורין, ספק נגע ספק לא נגע - זהו ספק משקה ליטמא, שנולד לו ספק טומאה - טמא מן הספק, דקסבר: טומאת משקין להיות עצמן טמאין דאורייתא היא, דכתיב וכל משקה אשר ישתה וגו' הלכך הויה ליה ספיקא דאורייתא, ולחומרא, ספק משקה לטמא אחרים, כגון היתה מקל בידו ובראשה משקין טמאין, וזרקה לבין הככרות - טהורין ספק נגעה ספק לא נגעה - זה הוא ספק משקה לטמא אחרים, כך היא שניה במסכת טהרות.
 טהור - אותן הככרות טהורות הן, דקסבר: משקין לטמא אחרים מדרבנן הוא ולא מדאורייתא, ולא דורש יטמא דכתיב גבי משקין בלשון יטמא, הלכך הויה ליה ספיקא דרבנן, ולקולא, וגירסא הכי איתא: ספק משקה ליטמא - טמא, לטמא אחרים - טהור.